

Uhud Gazâsı

Mekkeli müşrikler, Bedr gazâsında uğradıkları bozgunundan ders almadıkları gibi, bunun acısını da bir türlü unutamıyorlardı. Ayrıca, Şam ticâret yolunun, müslümanların kontrolüne geçmesi, çileden çıkmalarına sebep oluyordu. Nihâyet Mekke'de, 3000 kişilik büyük bir ordu hazırlandı. Bunların 700'ü zırhlı, 200'ü atlı olup, 3000 de develeri vardı. Âlemlerin efendisi, derhal hazırlığa başladı. Eshâb-ı kirâm, kısa zamanda toparlanarak, hazırlıklarını bitirdi. Evde kalanlarla vedalaşıp helâllaşarak, Sultân-ı enbiyâ efendimizin etrâfında toplandılar. Bin kişi civarında olan orduda; iki atlı, yüz de zırhlı bulunuyordu. Peygamberlerin efendisi sallallahü aleyhi ve sellem, mücâhidleri nizâma soktu. Orduyu, arkası Uhud Dağı'na, önleri Medîne'ye gelecek şekilde yerleştirdi. Sa'd bin Ebî Vakkâs ile Ebû Ubeyde bin Cerrâh önde, okçu birliklerinin başında yer aldılar. Zırhlı kuvvetlerin başına Zübeyr bin Avvâm, öndeki zırhsız kuvvetlerin başına hazret-i Hamza geçtiler. Mikdâd bin Amr'a, arkadaki kuvvetlerin başında vazife verildi (radiyallahü anhüm). İslâm ordusunun sol tarafında Ayneyn tepesi vardı. Bu tepede dar bir geçit bulunuyordu. Resûl-i ekrem efendimiz, bu geçide Abdullah bin Cübeyr (radiyallahü anh) kumandasında, elli okçu koydu. Okçular geçitte yerlerini aldılar. Gönülleri îmânla dolu, gözlerinden cesâret kıvılcımları sıçrayan, şehîd olmak arzusuyla yanan Eshâb-ı kirâm yerlerinde duramıyor, bir an önce düşmana atılmak için emir bekliyordu. Yerinde duramayan Eshâb-ı kirâma, sevgili Peygamberimiz de hücum emrini verdiler. Her iki taraf, olanca güçleriyle çarpışıyordu. Bir sahâbî, en az dört müşrik ile mücâdele ederek, ilerlemeye çalışıyorlardı. Savaşın başından beri, başta âlemlerin efendisi sevgili Peygamberimiz olmak üzere, bütün Eshâb-ı kirâm büyük bir mücâdele verdiler. Şiddetli taarruzlar ile müşrik ordusunu geriye püskürttüler. Kureyşli müşrikler, harp meydanını terk edip yanlarında getirdikleri malları bırakıp Mekke'ye doğru kaçmaya başlayınca, İslâm askerleri sevinerek, Allahü teâlânın kendilerine vâd ettiği zafere kavuştukları için hamdettiler.

Müşriklerin kaçtığını gören Ayneyn geçidindeki okçuların bâzıları, harbin bittiğini zannederek yerlerini terk ettiler. Kumandanları Abdullah bin Cübeyr ve oniki kişi yerlerinde kaldılar. Bu esnada tetikte bekleyen, her fırsatı değerlendirmeye çalışan Kureyş okçu birlik kumandanı Hâlid bin Velîd, geçitteki mücâhidlerin azaldığını görünce, emrindeki süvârilere harekete geçirdi. İmânlı ile imânsızlar arasında, bire yirmibeş gibi çok nispetli bir durum vardı. Şanlı Eshâb-ı kirâm, Peygamberlerinin emrini yerine getirmek için, kanlarının son damlasına kadar çarpıştılar. Birbiri arkasından şehâdet şerbetini içip, mübârek vücûdları toprağa düştü ve rûhları Cennet'e uçtu (radiyallahü anhüm). Hâlid bin Velîd ve İkrime, geçitteki mücâhidleri şehîd edince, sûr'atle İslâm ordusunun arkasından saldırdılar. Eshâb-ı kirâm, bir anda arkalarında, peydâ olan düşmanı görünce, toparlanmaya fırsat bulamadı. Önde kaçan Kureyşli müşrikler, Hâlid bin Velîd'in arkadan hücumu geçtiğini görünce, tekrar döndüler. Mücâhidler, iki ateş arasında kalmıştı. Sahâbenin birbirleriyle irtibatları kesildi. Dağılmak mecbûriyetinde kaldılar. Uhud meydanının her tarafında amansız, müthiş bir çarpışma bütün şiddetiyle devam ediyor, bâzıları atlı, bâzıları da yaya olarak îmân-küfür mücâdelesini sürdürüyorlardı. Eshâb-ı kirâm daha toparlanamamıştı. Peygamber efendimizin etrâfında ancak otuz kadar sahâbî, pervâne gibi dönüyor; gelen oklara, mızraklara, kılıçlara kendi vücûdlarını kalkan ediyorlardı. Peygamber efendimize artık bir şey yapamayacaklarını anlayan müşrikler, dağın tepesine çıkmaya başladılar. İki cihânın sultânı, yanında bulunan Sa'd bin Ebî Vakkâs hazretlerine; "Onları geri çevir" buyurdu. Hazret-i Sa'd; "Yâ Resûlallah! Yanımda sâdece bir okum var. Bununla nasıl geri çevireyim?" diye suâl eyleyince, Resûl-i ekrem efendimiz, tekrar aynı emri verdiler. Bunun üzerine okçuların pîri Sa'd bin Ebî Vakkâs hazretleri, elini çantasına götürüp, okunu attı. Hedefini bulan ok bir müşriki devirdi. Elini tekrar ok çantasına uzattığında, bir ok daha olduğunu gördü. Dikkat etti, bu ok, biraz önceki oktu. Bir müşrik daha öldü. Bu hal, defâlarca sürdü. Sevgili Peygamberimizin bir mucizesi olarak, hazret-i Sa'd, her, defâsında ok çantasında bir evvelki attığı oku bulmuştu. Peşpeşe adamlarının öldürüldüğünü gören Kureyşliler, dağa çıkmaktan vazgeçtiler. Aşağı inip geriye çekildiler.

Kaynak: Peygamberler Tarihi Ansiklopedisi